

KONCEPCIJA IZLOŽBENOG I MUZEJSKOG POSTAVA I ORGANIZACIJA DJELOVANJA MUZEJSKO-MEMORIJALNOG CENTRA

IM 36 (3-4) 2005.
IZ MUZEJSKE TEORIJE I PRAKSE
MUSEUM THEORY AND PRACTICE

ZDENKO JAJČEVIĆ □ Hrvatski športski muzej, Zagreb

sl. 1. Dražen Petrović prima pehar redakcije *Sportskih novosti* za najboljeg sportaša Hrvatske 1985.

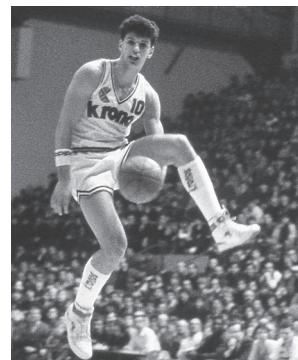
sl. 2. Dražen u dresu Cibone

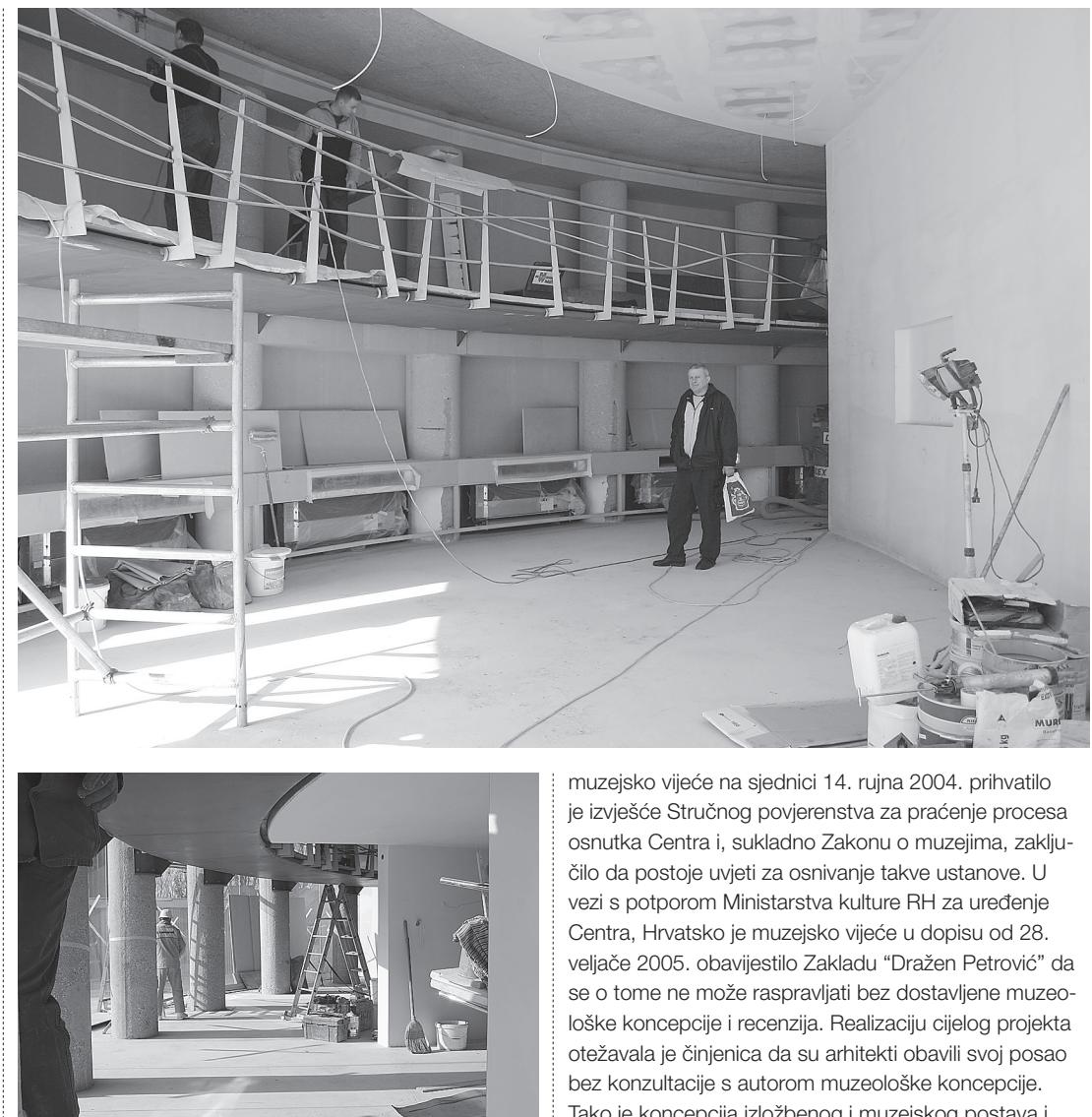
Uz nemale napore njegovih osnivača, nakon gotovo deset godina nastojanja, realiziran je projekt Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović. Projekt je zanimljiv sa stajališta opće i športske muzeološke djelatnosti, povijesti športa, košarkaške struke, edukacije, odgoja, kulture i turističke ponude. Projekt Muzejsko-memorijalnog centra u građevinsko-arhitektonskom je smislu osebujno djelo i muzejski privjenac po načinu predstavljanja određene ličnosti iz novije povijesti. Stručnjaci tjelesno-športske muzeološke djelatnosti mogu sa zadovoljstvom isticati da je prvi takav projekt ostvaren upravo u njihovoj domeni. Nije nam poznato da je neki drugi športaš u svijetu predstavljen na sličan način. Otvorenje Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović trasirao je put za realizaciju sličnih projekata, predstavljanja ličnosti i događanja iz bogate riznice hrvatskog športa, a vjerojatno i iz drugih područja - likovnih umjetnosti, književnosti, znanosti i glazbe.

Stvaranje Muzejsko-memorijalnog centra

Dražen Petrović

Za uređenje Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović Grad Zagreb je sklopio ugovor sa Zakladiom Dražen Petrović, na temelju zaključka Poglavarstva grada Zagreba s 55. sjednice održane 12. lipnja 2003. godine. Ugovor o davanju nekretnine - poslovnom prostoru u sklopu SPK Cibona na korištenje, sklopljen je 17. lipnja 2003. godine, a potpisale su ga gradonačelnica Vlasta Pavić i Biserka Petrović u ime Zaklade. Taj poslovni prostor Grad Zagreb dao je Zakladi na korištenje na neodređeno vrijeme, bez naknade. Na zahtjev Zaklade za izdavanje lokacijske dozvole za rekonstrukciju i prenamjenu poslovнog prostora u memorijalno-edukacijsko središte, Gradski ured za prostorno uređenje, graditeljstvo, stambene i komunalne poslove i promet izdalо je 26. siječnja 2004. traženi dokument.

sl. 3. i 4. Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović u tijeku izgradnje. Zdenko Jajčević, ravnatelj Hrvatskog športskog muzeja i autor koncepcije muzejskog postava u prostoru budućeg muzeja.

Društvo Desar d.o.o. za projektiranje iz Zagreba, s arhitektima Andrijom Rusanom i Antom Nikšom Bilićem na čelu, izradilo je projekt uređenja Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović. Na zamolbu Zaklade "Dražen Petrović" da se Ministarstvo kulture uključi u projekt izgradnje tog centra, predsjednik Hrvatskoga muzejskog vijeća Vinko Ivić, u dopisu od 12. veljače 2004., preporučio je stručnu suradnju s Hrvatskim športskim muzejom. Suglasnost s uređenjem Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović, ravnatelj Hrvatskoga športskog muzeja, Zdenko Jajčević iskazao je u dopisu od 30. ožujka 2004. godine naslovljeno *Muzeološki, povjesno-športski, odgojni i kulturni značaj projekta Muzejsko-memorijalnog centra "Dražen Petrović"*. Stručno povjerenstvo Ministarstva kulture RH za praćenje procesa osnutka Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović u sastavu Silva Andrić, Dubravka Osrečki-Jakelić i –urđica Bojanović, sastavilo je 6. srpnja 2004. godine zapisnik u kojemu je utvrdilo da postoji muzejska građa i prostor za rad Centra. Hrvatsko

muzejsko vijeće na sjednici 14. rujna 2004. prihvatio je izvješće Stručnog povjerenstva za praćenje procesa osnutka Centra i, sukladno Zakonu o muzejima, zaključilo da postoje uvjeti za osnivanje takve ustanove. U vezi s potporom Ministarstva kulture RH za uređenje Centra, Hrvatsko je muzejsko vijeće u dopisu od 28. veljače 2005. obavijestilo Zakladu "Dražen Petrović" da se o tome ne može raspravljati bez dostavljene muzeološke koncepcije i recenzija. Realizaciju cijelog projekta otežavala je činjenica da su arhitekti obavili svoj posao bez konzultacije s autorom muzeološke koncepcije. Tako je koncepcija izložbenog i muzejskog postava i organizacija djelovanja Centra napisana prema unaprijed zadanim prostornim uvjetima. Recenzentice, muzejske savjetnice Jelena Borošak-Marjanović i Željka Kolveshi, brojnim su savjetima pridonijele formuliraju konačne verzije koncepcije.

Ličnost Dražena Petrovića

Konačno nešto i o ličnosti Dražena Petrovića, kojemu je i posvećen cijeli ovaj projekt. Život D. Petrovića prožet je neobičnom upornošću na granici fanatizma. Cjelokupna njegova športska karijera protekla je u neprekidnom usponu. Potekao je iz malog kluba, a kasnije je igrao u najjačoj profesionalnoj ligi svijeta. Prelasci u nove klubove za njega su bili izazov u stalnoj težnji za ostvarenjem što viših dometa. Tijekom cijele karijere redovito je nastupao za reprezentativne selekcije Jugoslavije i kasnije Hrvatske. Sposobnost kojom je predvodio klupske i reprezentativne selekcije u susretima najvišeg ranga danas se prepričava kao legenda. Tako je na najvećim međunarodnim športskim priredbama osvojio

pregršt medalja, koje mu daju auerolu jednoga od najuspješnijih hrvatskih športaša. Virtuoznost koju je ostvario u nekim utakmicama spominje se kao antologiska u povijesti hrvatske i svjetske košarke. Na terenu je izgarao u želji da ostvari pobjedu, ali uvijek u okviru ferpleja. Od suigrača je zahtijevao maksimalni angažman, a suparnike je izuzetno poštovao. Nakon klupskoga, posvećivao se svome, mnogo dužem treningu. Privatni život D. Petrovića bio je neobično asketski, sav podređen športskoj aktivnosti. Sve što je postigao nije ostvareno lako ni preko noći. Materijalno bogatstvo poslužilo mu je za izgradnju lika savršenog športaša - njegova krajnjeg idealta. Primjer je čovjeka koji je težio fizičkom i duhovnom savršenstvu. Odlikovao se umjerenim izjavama u kojima je uvijek isticao da je u očuvanju dostojanstva života elementarna moralna okosnica. Svi oni koji su ga poznavali neobično su ga cijenili. Nepoznati obožavatelji slali su mu albume s novinskim izrescima, učenici su o njemu pisali maturalne radove, a visoki državni i svjetski dostojanstvenici dijelili su mu najviša priznanja. Uz nesebično zalaganje, svoje je stručno znanje nastojao prenijeti i na mlade. Unatoč planetarnim športskim dostignućima, njegove javne nastupe izvan košarkaških terena krasila je skromnost i druželjubivost. Pokazivao je razumijevanje i za one spram kojih priroda nije bila tako darežljiva kao prema njemu. Angažirao se i u rješavanju općedruštvenih i političkih problema.

Smisao i značaj Centra

Osnovni cilj djelovanja Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović jest upoznavanje što većeg broja

ljudi sa životom i djelom jednoga iznimnog športaša iz galerije mnogobrojnih hrvatskih košarkaških velikana. Muzeološka koncepcija Centra ne omogućuje samo upoznavanje nego i proživljavanje života jedne istinske športske zvijezde. Interaktivni koncept stalnog izložbenog postava, projekcije i mogućnost pretraživanja na računalu, stavlja svakog posjetitelja u ulogu neposrednog sudionika. U modernom, informativnom i tehnički sofisticiranom ambijentu svaki se ljubitelj košarke i športa osjeća kao kod kuće. Otvaranje Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović je veliko osvježenje u kulturnoškoj i turističkoj ponudi grada i države. Smještaj Centra na trgu koji nosi Draženovo ime, pokraj košarkaške dvorane, daje priliku posjetiocima utakmica i drugih događanja da ga posjete. Domaće i inozemne klupske i reprezentativne košarkaške i druge športske epipe, koje u nemalom broju borave u Zagrebu, također imaju priliku posjetiti Centar, koji je prometno vrlo povoljno lociran. D. Petrović planetarno je poznata športska veličina, pa valja očekivati da posjetitelji iz

sl. 5. Skulptura Dražena Petrovića, rad Kuzme Kovačića, ispred Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović
Snimio: Alojz Petrović, 2007.

sl. 6. Otvorenie Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović, 7. lipnja 2006.

sl. 7. Dio stalnog postava na galeriji
Muzejsko-memorijalnog centra Dražen
Petrović

inozemstva neće biti malobrojni. Tako uz natjecanje, športaši doživljavaju i povijesno-kulturološku dimenziju športa. S obzirom na brojne negativne tendencije u našem društvu, osobito među djecom i mladima (razne ovisnosti i stvaranje predodžbe o smislu života na raznim oblicima zabave), Muzejsko-memorijalni centar predstavljanjem ličnosti Dražena Petrovića primjer je samoprijegornoga, zdravog, poštenog i športskog života.

Prostorna obilježja Muzejsko-memorijalnog centra Dražen Petrović

Rekonstrukcija i prenamjena poslovног prostora u Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović nije nepovoljno utjecala na okoliš i oblikovne vrijednosti kompleksa. Novooblikovana fasada skladno se uklopila u okoliš i pridonijela urbanom identitetu šireg prostora. S obzirom na to da se prostor Centra nalazi u sklopu već izgrađenog instalacijskog i energetskog sustava, nije bilo potrebe za novim priključcima ili promjenama postojećeg sustava. Tehnička dokumentacija za građevnu dozvolu izrađena je u skladu s Pravilnikom o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera, NN 47/82. Cibonin toranj nalazi se na važnom prometnom čvorištu, na križanju Savske i Tratinške ulice, a ima nesmetan kolni i pješački prilaz. Izgrađeno je parkiralište i garaža u sklopu SPK Cibona. Muzejsko-memorijalnom centru Dražen Petrović prilazi se preko pješačkog Trga Dražena Petrovića, koji je nizom stuba izdignut od razine ceste. Centar je smješten u južnom lokaluu, u mezaninu poslovнog tornja Cibona. Da bi se povećala korisna površina Centra,

ulazno ostakljeno pročelje na jugoistočnom dijelu zgrade izvučeno je izvan ravnine fasade tornja približno 3 m. U prizemlju se nalazi ukupno 192,46 m², na galeriji 96,15 m² površine, pa Centar raspolaže s ukupno 288,61 m² neto površine.

Središnji prostor i zid za projekcije

Odmah nakon ulaza prolazi se kroz kolonadu i dolazi u središnji prostor, površine 121,85 m². Ravn naprijed je polukružni zid dug 14 m, a visok sve do stropa dvorane (4,65 m²). Konkavni zid smješten je u sredini i svojim oblikom korespondira s vanjskom stjenom pročelja. Na njemu se nalaze tri plazma zaslona, za usporedno gledanje filmova. Raspoređeni su na polukružnom zidu, u razmaku od 2,34 m, na visini 1,2 m iznad poda dvorane. Svaki je zaslon dugačak 1,46 m, a visok 0,89 m. Cijeli konkavni zid, veličine 11m x 4m, screen je za projekcije videomaterijala sa šest projektoru smještenih radikalno na stropu prostora. Prilikom razgledavanja izložbenog postava u prizemlju ili na galeriji, posjetitelje prati projekcija velikog formata.

Suvenirnica i spremište

Osim središnjeg prostora predviđenog za predavanja, projekcije i izlaganja, Centar ima i prodajni dio. Desno od ulaza nalazi se suvenirnica (47,42 m²) u koju je posve otvoren pristup iz središnjeg prostora. Na sjevernom zidu suvenirnice nalaze se vrata koja vode u spremište (16,40 m²). U spremištu su pohranjeni svi preostali predmeti iz zbirke D. Petrovića i svi predmeti predviđeni za prodaju koji trenutačno nisu izloženi u suvenirnici. Suvenirnica je opremljena pultom s blagajnom i nizom otvorenih polica za prodajne predmete. Ukrasni su

sl. 8. Vitrina br.1 (Šibenik)

element košarkaške lopte postavljene na konzolne trnove u dijelu suvenirnice. Na vanjskom dijelu suvenirnice, između stupova, postavljena su dva informativna stupa koji omogućuju pristup u bazu podataka o sportskoj karijeri D. Petrovića, o hrvatskoj košarci i košarci uopće.

Izložbeni prostor u središnjem dijelu i soba za upravljanje

Između potpornih stupova u središnjem se prostoru nalazi pet velikih vitrina dimenzija $2\text{ m} \times 1,07\text{ m} \times 0,8\text{ m}$. Vitrine su $0,8\text{ m}$ podignute od poda. U njima je izložen stalni postav. U prvoj vitrinu izloženi su predmeti koji prikazuju život D. Petrovića u rodnom Šibeniku. U drugoj i trećoj vitrini prikazan je njegov boravak u Zagrebu. Postav u četvrtoj vitrini posvećen je Madridu, a peta vitrina životu u Americi. Izložci se osvjetjavaju optičkim vlaknima koja se provlače kroz police i preko leća usmjeravaju na pojedini izloženi predmet. Na kraju reda vitrina dolazi se do sjevernog zida, uz koji vode stube na kat. Desno od stubišta, iza zida za projekcije, nalazi se soba za upravljanje audiovizualnim aparatima veličine $6,79\text{ m}^2$.

Stubište, vitrina za odlikovanja i zid za izlaganje umjetnina

Na proširenju zapadnog dijela prostora smješteno je interno stubište (veličine $10,85\text{ m}^2$), kojemu se dolazi preko betonskog podesta s dvije stube nepravilnog tlocrta. Stube koje vode na galeriju uz jezgru tornja i čitav gornji nogostup široke su 3 m , a izrađene su od metala. Lijevo od stuba, u visini cijelog prostora, nalazi se vitrina dimenzija $2,37\text{ m} \times 4,45\text{ m} \times 0,5\text{ m}$. Predmeti u njoj izloženi su u komoricama različite veličine, a

pogled u njih moguć je s obje strane stubišta. Prostor komorica izuzetno je dobro osvijetljen, a prostor između njih je zatamnjen. Na sjevernom zidu uz stube, obloženom tamnim metalom, izloženi su dresovi D. Petrovića.

Šetnica i galerija

U relativno malom prostoru namijenjenom Centru bilo je neizbjegljivo izvesti još jednu etažu na način da središnji prostor ostane jedinstven u punoj visini. Na katu se nalazi šetnica s galerijom i ured s pratećim sadržajima ($35,19\text{ m}^2$). Šetnica omogućuje praćenje projekcija na velikom zidu te razgledavanje eksponata izloženih u vitrinama. Ograda šetnice sastavljena je od uzdužno postavljenih savijenih cijevi različitog presjeka od nehrđajućeg čelika, koji pridonose dinamici prostora i osjećaju "lebdenja" konstrukcije. Na zapadnom dijelu galerijskog prostora, u zoni između stupova, uz aluminjsku vanjsku ostakljenu opnu pročelja, nalaze se vitrine za izlaganje eksponata. Vitrine se nalaze na istom mjestu kao i one u prizemlju. Međutim, ove su znatno više i dimenzija su $2\text{ m} \times 1,8\text{ m} \times 0,8\text{ m}$. U njima su izloženi predmeti vezani za nastupe D. Petrovića u reprezentacijama (vitrina 6. i 7.), svjetska priznanja (vitrina 8.) i predmeti iz Hrvatske (vitrina 9. i 10.).

Ured s pratećim sadržajima

Na kraju šetnice ulazi se u ured s pratećim sadržajima. Cijela je pregradna stijena prema galeriji ostakljena. Ured je administrativno središte Centra, veličine $34,40\text{ m}^2$. U njemu je sjedište Zaklade "Dražen Petrović" i voditelja Centra. Taj prostor, sa stolom za sastanke, omogućuje predah zaposlenika i primanje gostiju. Police, ormari,

sl. 9. Vitrina br. 2 (Zagreb)

sl. 10. Detalj iz prostora suveniarnice

blagajna i kompjutori omogućavaju administrativne poslove. Na sjevernoj strani ureda nalazi se čajna kuhinja ($6,7 \text{ m}^2$), malo spremište ($4,9 \text{ m}^2$), preprostor s umivaonikom ($2,55 \text{ m}^2$) i WC ($1,58 \text{ m}^2$).

Stalni postav

Tijekom proljeća 1996. godine viša savjetnica u Hrvatskom športskom muzeju mr. sc. –urdica Bojančić inventirala je ostavštinu D. Petrovića. Građa je svrstanu u 13 dijelova: akreditacije (26); darovane medalje - posthumno (5); dokumenti (79); fotografije (6); medalje (30); odlikovanja (6); plakati (9); spomen-medalje, plakete i priznanja (112); pokali (68); publikacije (13); oprema i rekviziti (21); slike i uramljene fotografije (38) i zastavice (35). Ukupno je inventirano 460 predmeta. U stručnom smislu o predmetima, od kojih je formiran stalni postav, mogu se iznijeti najviše ocjene. Trofejni su predmeti dobiveni u najvišoj svjetskoj konkurenciji. Originalnost predmeta omogućila je stalni postav bez i jedne replike, a njihova mnogobrojnost nudi promjene u stalnom postavu nakon određenog vremena i priređiva-

nje povremenih izložbi. Raznolikost predmeta jamstvo je dopadljivosti stalnog postava. Stalni postav u Mujejsko-memorijalnom centru Dražen Petrović kronološki slijedi Draženov životni put. Svaka je tematska cjelina izložena u vitrinu. Pet izloga u prizemlju i pet na katu imaju nazive koji karakteriziraju izložene predmete.

Nazivi tematskih cjelina jesu: Šibenik (vitrina 1.), Zagreb (2. i 3.), Madrid (4.) NBA liga (5.), Reprezentacija (6. i 7.), Svet (8.) i Hrvatska (9. i 10.). Budući da ima deset vitrina, a sedam tematskih cjelina, one najveće - Zagreb, Reprezentacija i Hrvatska, su izložene u dvije vitrine.

Za postav su sustavom selekcije odabrani predmeti po važnosti, ali da ne bi prevladali samo predmeti koji svjedoče o vrhunskim športskim dometima - izloženi su i oni svakodnevne uporabe, športski rekviziti i oprema, te oni koji svjedoče o javnom i privatnom životu D.

Petrovića. Oni ujedno čine postav zanimljivijim, raznolikijim i dopadljivijim. Na cijeloj stražnjoj površini vitrina izložene su fotografije koje simboliziraju to razdoblje.

Vitrina br. 1

Postav te vitrine karakterizira društveni život, obrazovanje, prvi košarkaški koraci i početak iznimne športske karijere. Dokumenti i predmeti svakodnevne uporabe sugeriraju da je D. Petrović dječak odnosno mladić izrastao u svjetski poznatu veličinu krenuvši iz skromnih uvjeta maloga grada. Prve košarkaške korake naučio je na ulici da bi kasnije dao niz sjajnih igara u najpoznatijim košarkaškim dvoranama diljem svijeta. Uz izuzetan talent, svoje planetarne uspjehe može zahvaliti i svakodnevnom iscrpljujućem treningu. Svjedodžbe osnovne škole i diploma glazbene škole svjedoče da je bio primjeren učenik i da je osim športskih imao i drugih interesa. Već u konkurenciji kadeta postigao je prve

uspjehe u reprezentaciji, a s matičnim klubom postigao je i prve međunarodne uspjehe. S nepunih petnaest godina zaigrao je u prvoj saveznoj ligi, a nastupao je istodobno za sve tri klupske selekcije: kadetsku, juniorsku i seniorsku.

Vitrina br. 2 i 3

U pozadini izloga br. 2 nalazi se fotografija na kojoj je D. Petrović u skoku za šut pred prepunim Domom športova. U pozadini izloga br. 3 nalazi se fotografija na kojoj navijači nose D. Petrovića na povratku iz Atene, s finalnog susreta Kupa europskih prvaka 4. travnja 1985. godine. Izabrani predmeti u postavu panegirik su najslavnijem razdoblju zagrebačke košarke, u kojem je središnju ulogu odigrao mladi i lucidni D. Petrović. Bilo je to četverogodišnje razdoblje prepunih gledališta u kojem se za utakmicu KK *Cibone* bezuspješno tražila karta više, gostovanja najvećih europskih ekipa predvođenih slavnim igračima i igara na granici genijalnosti. Izloženi su predmeti koji se u klupskim košarkaškim natjecanjima uopće mogu osvojiti. Dominiraju pokali Kupa europskih prvaka i Kupa pobjednika kupova. Indeks Pravnog fakulteta svjedoči da je taj vrhunski športaš, opterećen svakodnevnim iscrpljujućim treningima i dugim putovanjima, našao vremena i za polaganje ispita. Izloženo je jedno pismo obožavateljice, kakvih je na adresu D. Petrovića stizalo tisuće. Postav sugerira da je D. Petrović bio prava športska zvijezda, idol i ideal mladih.

Vitrina br. 4

Pozadina vitrine ispunjena je fotografijom D. Petrovića u dresu *Real*a. Izloženi predmeti svjedoče o njegovoj iznimnoj sposobnosti da se u kratkom jednogodišnjem

sl. 11. mr. sc. –urđica Bojanic ispred vitrine 2. i 3. (Zagreb)

sl. 12. Konkavni zid, veličine 11m x 4m, screen je za projekcije videomaterijala sa šest projektoru smještenih radikalno na stropu prostora. Prilikom razgledavanja izložbenog postava u prizemlju ili na galeriji, posjetitelji mogu pratiti projekciju.

“španjolskom razdoblju” uspio adaptirati u posve novoj sredini i u njoj ostvariti vrhunske rezultate. Svojim je košarkaškim umijećem, fanatičnim angažmanom na utakmicama te neposrednim i skromnim ponašanjem uspio postati miljenik navijača “kraljevskog kluba”. Vitrinom dominira dres *Real* i plaketa dobivena u meču s talijanskim *Snajderom* u finalu Kupa pobjednika kupova. Izložen je i dokument o zaposlenju, koji mu osigurava stalni boravak u zemlji. Ona ujedno podsjeća na obvezu i ozbiljnost života profesionalnog športaša. Izložen je i trofej koji je, zajedno sa L. Birdom, dobio kao najbolji strijelac II. *McDonald championshipa* u Madridu 1988. godine. Španjolci su prvi objavili biografsku knjigu o D. Petroviću pod nazivom *MeVida (Moj život)*.

Vitrina br. 5

Na cijeloj stražnjoj plohi vitrina nalazi se fotografija D. Petrovića u dresu *Netsa*. Četverogodišnji boravak u Americi i dokazivanje svoje vrijednosti u zemlji u kojoj je rođena košarka najveći je izazov u životu D. Petrovića. Živeći asketskim životom košarkaškog isposnika, polako

sl. 13. Trofej Croatia osiguranje za najboljeg košarkaša prvenstva Dražen je primio 1982./3., 1984./5. i 1985./86.

sl. 14. Pehar talijanskog sportskog lista *La Gazzetta dello Sport* za naslov najboljeg košarkaša Europe - EUROSCAR primio je 1986., 1989., 1992. i 1993.

se, po svome modelu, dokazao i u uvjetima najsurovijeg profesionalizma. Taj je uspon trasirao potpuno sam. Obdaren neizmjernom energijom u želji za uspjehom, sam je unapređivao svoje fizičke i tehničke sposobnosti. U prvom klubu u igru je ulazio samo povremeno, a u drugome je bio u prvoj petorki. Dok se u prvom klubu borio za najviši naslov u američkoj profesionalnoj košarci, u drugom je klubu imao manje uspjeha, ali je, stalno igrajući, iskazao svoj izuzetan talent. Izloženi predmeti svjedoče koliku pozornost američki klubovi i strukovni savezi pridaju igračima, dodjeljujući im neobično vrijedne trofejne predmete. Američki suveniri pokazuju veliku profesionalnu razinu izrade i dizajna. Članske iskaznice klubova i ulaznice za utakmicu pridonijele su raznolikosti postava.

Vitrine br. 6 i 7

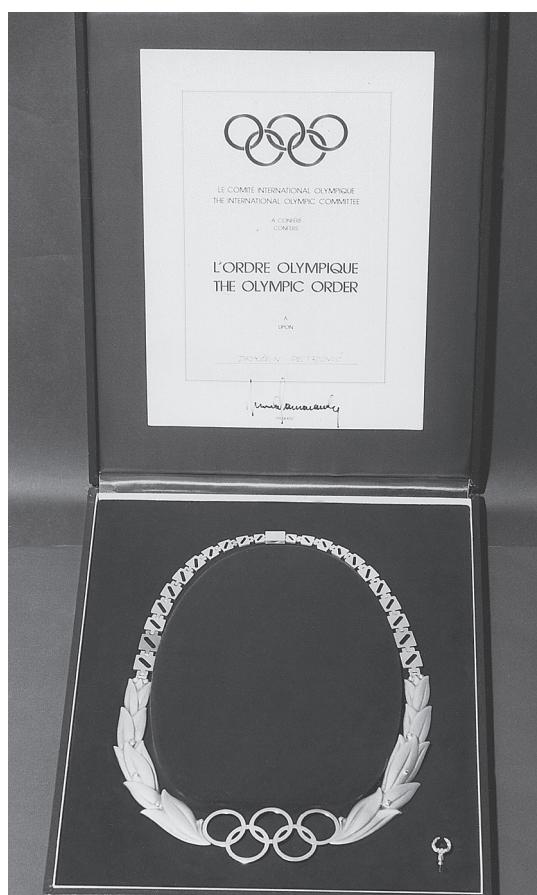
U pozadini jedne vitrine je fotografija hrvatske košarkaške reprezentacije na postolju s Olimpijskih igara 1992. godine. U drugoj je motiv iz igre s Europskoga košarkaškog prvenstva u Zagrebu 1989. godine. Vrijednost trofejnih predmeta u tim vitrinama ima planetarni značaj, a ostvareni su na različitim svjetskim destinacijama. Izloženi su predmeti koji se nigdje ne mogu vidjeti zajedno, pa im je u vitrini dan poseban značaj. D. Petrović je nastupao u svim reprezentativnim selekcijama, od kadetske do seniorske, i prvi je kapetan hrvatske košarkaške reprezentacije. Izložene su i akreditacije s raznih međunarodnih prvenstava. Šalovi, kape, pokali, zastavice i diplome na određeni način "razbijaju" monolitni sjaj medalja.

Vitrina br. 8

U pozadini je izložena fotografija s otkrivanja spomenika u Lausannei. U vitrini prevladavaju predmeti kojim su druge zemlje nagradivale D. Petrovića. Dominiraju dva događaja: otkrivanje spomenika u Lausannei i primanje u Kuću slavnih u Springfieldu. Izloženi su trofeji redakcija stručnih košarkaških časopisa koji su ga nekoliko puta proglašili za najboljeg košarkaša Starog kontinenta. Plakete su mu dodijelile razne organizacije, npr. Hrvatska bratska zajednica, i redakcije poput Nove Makedonije iz Skopja. Na turniru McDonald championhip danas se najboljem strijelcu dodjeljuje trofej D. Petrović. Izložen je i pokal s Memorijalnog turnira posvećenog D. Petroviću u Wroclawu 1994. godine.

Vitrine br. 9 i 10

U pozadini su dvije fotografije. Jedna prikazuje D. Petrovića pred zgradom Ujedinjenih naroda, a druga u bolnici, među oboljelom djecom. Hrvatski kubovi, savezi, redakcije, gradonačelnici, predsjednici Vlade i države, a i nepoznati ljudi, na različite su načine iskazivali zahvalnost D. Petroviću za njegove bravurozne igre. Njegovim imenom nazivane su ulice, dvorane i trgovi. Izloženo je nekoliko trofejnih predmeta dodijeljenih Draženu kao najboljem igraču i strijelcu. Samo jedan predmet izravno podsjeća na smrt D. Petrovića. To je

knjiga žalosti koja je bila izložena u dvorani KK Cibone. Izloženi su i predmeti izrađeni ili tiskani nakon njegove smrti. To su Plaketa Dražena Petrovića, poštanske marke na dopisnici, monografija i dr.

Primljeno: 3. travnja 2006.

THE CONCEPTION OF THE EXHIBITION AND MUSEUM SET UP AND THE ORGANISATION OF THE ACTIVITIES OF THE DRAŽEN PETROVIĆ MUSEUM AND MEMORIAL CENTRE

Along with quite major efforts by the founders, after almost ten years of striving, the project for the Dražen Petrović Museum and Memorial Centre has been completed in Zagreb. The museological concept of the centre allows not only for a large number of people to be acquainted with the life and work of an exceptional sportsman from the large gallery of Croatian basketball stars, but to share the experience of the life of a genuinely great sporting personality. Petrović's life was permeated with persistence bordering on obsession. The whole of his life was a record of incessant upwards striving. He came from a small club, and later played in the strongest professional league in the world. The virtuosity that he achieved in some games is mentioned as classic in the history of both Croatian and world basketball. On the court he would burn up in the desire to win, but always respecting the rules of fair play. He demanded the maximum input from his team mates, and greatly respected his rivals. After the club training, he would dedicate himself to his own much longer period of exercise. Petrović's private life was uncommonly ascetic, entirely subordinated to his sporting activity. He was characterised by the moderation of his utterances, in which he always stated that it was the moral framework that was elementary in the preservation of the dignity of life. With his generous advocacy, he attempted to convey his knowledge to the young. In spite of his world fame, his public appearances off-court were graced by sociability and modesty. He showed understanding too for those who had not been so endowed by nature as he had. He also took part in the handling of general social and political problems.

In this modern, informative and technically sophisticated setting, every basketball and sports fan can feel at home. During 1996, the Petrović bequest was inventoried in the Croatian Sports Museum - a total of 460 items. The authenticity has provided for a permanent display without any reduplications, the great number allowing for changes in the display after a certain time and the mounting of occasional exhibitions. The permanent display in the memorial centre follows the chronological sequence of Dražen's life. Items have been chosen according to their importance, with articles witnessing to his supreme sporting achievements not being dominant, for everyday use items, sporting requisites and equipment as well as those that tell of the everyday public and private life of Petrović have been selected.

sl. 15. Orden Olimpijskog reda pothumno je dodijeljen Draženu Petroviću 1993.

sl. 16. Srebrna medalja sa OI 1988.

sl. 17. Dresovi Dražena Petrovića:
1. Šibenka; 2. Cibona; 3. Reprezentacija Hrvatske; 2. Nets